ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 11. decembra 2007 *

Vo veci C-291/05,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Raad van State (Holandsko) z 13. júla 2005 a doručený Súdnemu dvoru 20. júla 2005, ktorý súvisí s konaním:

Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie

proti

R. N. G. Eind,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts a G. Arestis, sudcovia J. N. Cunha Rodrigues (spravodajca), R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann, J. Makarczyk a A. Borg Barthet,

* Jazyk konania: holandčina.

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. septembra 2006,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, v zastúpení: A. van Leeuwen, advocaat,

— slečna Eind, v zastúpení: R. Ketwaru, advocaat,

— holandská vláda, v zastúpení: H. G. Sevenster a C. Wissels, ako aj M. de Grave, splnomocnení zástupcovia,

— česká vláda, v zastúpení: T. Boček, splnomocnený zástupca,

— dánska vláda, v zastúpení: A. Jacobsen, splnomocnený zástupca,

— nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a C. Schulze-Bahr, splnomocnení zástupcovia,

— grécka vláda, v zastúpení: K. Georgiadis a K. Boskovits, ako aj Z. Chatzipavlou, splnomocnení zástupcovia,

— vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: E. O'Neill, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci S. Moore, barrister,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: G. Rozet a M. van Beek, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 5. júla 2007,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 18 ES, nariadenia Rady (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 257, s. 2; Mim. vyd. 05/001, s. 15), zmeneného a doplneného nariadením Rady (EHS) č. 2434/92 z 27. júla 1992 (Ú. v. ES L 245, s. 1; Mim. vyd. 05/002, s. 69, ďalej len „nariadenie č. 1612/68"), a smernice Rady 90/364/EHS z 28. júna 1990 o práve pobytu (Ú. v. ES L 180, s. 26; Mim. vyd. 20/001, s. 3).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi slečnou Eind, surinamskej štátnej príslušnosti, a Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie (minister poverený otázkami týkajúcimi sa cudzincov a integrácie) v súvislosti s rozhodnutím Staatssecretaris van Justitie (štátny tajomník spravodlivosti, ďalej len „štátny tajomník“), ktorým sa jej zamietlo povolenie na pobyt.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Článok 10 nariadenia č. 1612/68 stanovuje:

„1. Spolu s pracovníkom, ktorý je štátnym príslušníkom jedného členského štátu a je zamestnaný na území iného členského štátu, majú bez ohľadu na svoju štátnu príslušnosť právo usadiť sa:

a) jeho manželka/jej manžel a potomkovia, ak majú menej ako 21 rokov alebo sú závislými osobami;

…“

4 Článok 1 smernice 90/364 znie takto:

„1. Členské štáty udelia právo pobytu štátnym príslušníkom členských štátov, ktorým nevzniklo toto právo na základe iných ustanovení právnych predpisov spoločenstva,

ako aj ich rodinným príslušníkom, ako je definované v odseku 2 pod podmienkou, že majú pre seba i pre svojich rodinných príslušníkov uzavreté nemocenské poistenie voči všetkým rizikám v hostiteľskom členskom štáte a majú dostatočné finančné prostriedky, aby sa v priebehu svojho pobytu nestali záťažou pre systém sociálnej pomoci hostiteľského členského štátu.

…

2. Právo usadiť sa v inom členskom štáte spolu s držiteľom práva pobytu majú bez ohľadu na štátnu príslušnosť tieto osoby:

a) manžel alebo manželka a ich nezaopatrené deti;

…“

Vnútroštátna právna úprava

5 Článok 1 písm. e) zákona o cudzincoch (Vreemdelingenwet) z 23. novembra 2000 (*Staatsblad* 2000, č. 495) spresňuje, že „štátnymi príslušníkmi Spoločenstva“ sa rozumejú

„1. štátni príslušníci členských štátov Európskej únie, ktorí sú v zmysle Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva oprávnení vstúpiť na územie iného členského štátu a zdržiavať sa tam;

2. rodinní príslušníci osôb uvedených v bode 1, ktorí majú štátnu príslušnosť tretích štátov a sú v nadväznosti na rozhodnutie prijaté podľa Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva oprávnení vstúpiť na územie členského štátu a zdržiavať sa tam…“

6 V súlade s článkom 1 písm. h) zákona o cudzincoch sa „dočasným povolením na pobyt“ rozumie vízum oprávňujúce na pobyt dlhší ako tri mesiace vydané diplomatickým alebo konzulárnym zastúpením Holandského kráľovstva v krajine pôvodu alebo trvalého bydliska cudzinca, a to na základe jeho žiadosti o vízum podanej osobne tomuto zastúpeniu.

7 Článok 14 ods. 1 písm. a) zákona o cudzincoch splnomocňuje ministra spravodlivosti prijať, zamietnuť alebo nepreskúmať žiadosť o vydanie povolenia na pobyt na dobu určitú. Podľa odseku 2 tohto článku obsahuje povolenie na pobyt na dobu určitú obmedzenia súvisiace s účelom, na ktorý sa pobyt povolil.

8 Článok 16 ods. 1 písm. a) zákona o cudzincoch stanovuje, že žiadosť o vydanie povolenia na pobyt na dobu určitú možno zamietnuť, ak cudzinec nemá platné povolenie na dočasný pobyt, ktorého vydanie bolo odôvodnené rovnakým účelom ako žiadosť o vydanie povolenia na pobyt na dobu určitú.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

9 V priebehu februára roku 2000 odišiel pán Eind, holandský štátny príslušník, do Spojeného kráľovstva, kde si našiel prácu. Neskôr za ním prišla priamo zo Surinamu jeho dcéra Rachel, narodená v roku 1989.

10 Podľa rozhodnutia o začatí prejudiciálneho konania informovali úrady Spojeného kráľovstva 4. júna 2001 pána Einda, že má právo na pobyt v tomto členskom štáte podľa nariadenia č. 1612/68. Listom z toho istého dňa informovali jeho dcéru, že má rovnaké právo na pobyt, keďže je rodinným príslušníkom pracovníka Spoločenstva. Pán Eind dostal v nadväznosti na tento list pobytovú kartu platnú od 6. júna 2001 do 6. júna 2006.

11 Pán Eind a jeho dcéra sa 17. októbra 2001 vrátili do Holandska. Jeho dcéra sa prihlásila na policajnom úrade v Amsterdame a požiadala o vydanie povolenia na pobyt podľa článku 14 zákona o cudzincoch.

12 Pred správnou komisiou poverenou preskúmaním tejto žiadosti pán Eind uviedol, že od svojho návratu do Holandska poberá sociálnu pomoc a že nevykonáva nijaké zamestnanie a ani si ho nehľadá, pretože je chorý. Uviedol však, že na účely opätovného zaradenia na trh práce mal pohovor v Banenmarkt (Burza práce) a že čaká na druhý pohovor. Zo spisu tiež vyplýva, že pán Eind má v Holandsku nemocenské poistenie.

13 Rozhodnutím z 2. januára 2002 zamietol štátny tajomník žiadosť podanú slečnou Eind z dôvodu, že nemá dočasné povolenie na pobyt. Toto rozhodnutie navyše spresňovalo, že jej nemožno priznať právo na pobyt na základe toho, že je rodinným príslušníkom štátneho príslušníka Spoločenstva. Aj keď totiž mal jej otec pobyt v inom členskom štáte, ako je Holandské kráľovstvo, v čase svojho návratu do tohto členského štátu nevykonával skutočnú a efektívnu činnosť a nie je ani ekonomicky neaktívnou osobou v zmysle Zmluvy ES. Za týchto okolností nemožno naďalej považovať pána Einda za štátneho príslušníka Spoločenstva v zmysle zákona o cudzincoch.

14 Sťažnosť podaná slečnou Eind proti tomuto rozhodnutiu bola zamietnutá rozhodnutím štátneho tajomníka z 5. júla 2002. Rozhodnutím z 20. októbra 2004 však Rechtbank te s-Gravenhage (okresný súd v Haagu) zrušil s odkazom na rozsudky zo 7. júla 1992, Singh (C-370/90, Zb. s. I-4265), a z 26. februára 1991, Antonissen (C-292/89, Zb. s. I-745), rozhodnutie štátneho tajomníka z 5. júla 2002 a postúpil vec Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, aby opätovne preskúmal sťažnosť.

15 Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie podal odvolanie proti tomuto rozhodnutiu na Raad van State, ktorý vzhľadom na, že sa domnieva, že právo Spoločenstva nedáva jednoznačnú odpoveď na tento spor, rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. a) Ak sa štátny príslušník tretieho štátu považuje v hostiteľskom členskom štáte za rodinného príslušníka pracovníka v zmysle článku 10 nariadenia č. 1612/68… a jeho povolenie na pobyt udelené týmto členským štátom ešte nevypršalo, má to za následok, že členský štát, ktorého je pracovník štátnym príslušníkom, v prípade jeho návratu nemôže odmietnuť tomuto štátnemu príslušníkovi tretieho štátu právo na vstup a pobyt?

b) Ak je odpoveď na prvú otázku záporná, znamená to, že tento členský štát môže samostatne rozhodnúť, či sú v prípade príchodu tohto štátneho príslušníka tretieho štátu na jeho územie splnené podmienky vstupu a pobytu podľa vnútroštátneho práva, alebo musí najprv posúdiť, či sa na tohto štátneho príslušníka ako rodinného príslušníka pracovníka vzťahujú práva vyplývajúce z práva Spoločenstva?

2. Líši sa odpoveď na predchádzajúce dve otázky, ak na základe vnútroštátneho práva štátny príslušník tretieho štátu nemal právo na pobyt v členskom štáte, ktorého pracovník je štátnym príslušníkom, predtým, ako mal pobyt v hostiteľskom členskom štáte?

3. a) Ak môže členský štát, ktorého je pracovník (referenčná osoba) štátnym príslušníkom, v čase jeho návratu posúdiť, či sú splnené podmienky podľa práva Spoločenstva týkajúce sa vydania povolenia na pobyt rodinným príslušníkom, má štátny príslušník tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom referenčnej osoby vracajúcej sa z hostiteľského členského štátu do štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, so zámerom nájsť si tu prácu, právo na pobyt v tomto členskom štáte, a v prípade kladnej odpovede, na ako dlho?

   b) Existuje toto právo aj vtedy, keď referenčná osoba nevykonáva žiadnu skutočnú a efektívnu činnosť v tomto členskom štáte a nemôže, resp. už nemôže byť považovaná za žiadateľa o zamestnanie v zmysle smernice 90/364… so zreteľom na okolnosť, že z dôvodu svojej holandskej štátnej príslušnosti má nárok na príspevky sociálnej pomoci?

4. Aký význam má pre odpovede na predchádzajúce otázky okolnosť, že štátny príslušník tretieho štátu je rodinným príslušníkom občana Únie, ktorý využil právo uznané článkom 18 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a ktorý sa vracia do členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom?“

Úvodné pripomienky

16 Vláda Spojeného kráľovstva vo svojich písomných pripomienkach a počas pojednávania uviedla, že povolenie na pobyt, ktoré dostala slečna Eind v tomto členskom štáte, jej bolo vydané na základe vnútroštátneho práva a nie na základe článku 10 nariadenia č. 1612/68. Táto vláda spresnila, že povolenie na pobyt nie je ani tak výrazom povinnosti Spoločenstva, ako politickej voľby vykonanej vzhľadom na vnútroštátnu právnu úpravu.

17 Naproti tomu z rozhodnutia o začatí prejudiciálneho konania vyplýva, že listom zo 4. júna 2001 informovali úrady Spojeného kráľovstva slečnu Eind, že má právo na pobyt v tomto členskom štáte podľa nariadenia č. 1612/68, keďže je rodinným príslušníkom pracovníka Spoločenstva.

18 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v rámci spolupráce zriadenej článkom 234 ES, neprináleží Súdnemu dvoru, ale vnútroštátnym súdom zisťovať skutočnosti sporu a vyvodiť z nich dôsledky vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré majú vydať (pozri najmä rozsudky zo 16. septembra 1999, WWF a i., C-435/97, Zb. s. I-5613, bod 32, a z 23. októbra 2001, Tridon, C-510/99, Zb. s. I-7777, bod 28).

19 Pri odpovedi na otázky položené vnútroštátnym súdom treba teda vychádzať z predpokladu, na ktorom sa toto rozhodnutie zakladá, a síce, že slečna Eind mala pobyt v Spojenom kráľovstve na základe článku 10 nariadenia č. 1612/68.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke písm. a)

20 Touto otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či v prípade návratu pracovníka Spoločenstva do členského štátu, ktorého má štátnu príslušnosť, ukladá právo Spoločenstva úradom tohto štátu povinnosť priznať štátnemu príslušníkovi tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom tohto pracovníka, právo na vstup a pobyt iba z toho dôvodu, že v členskom štáte, v ktorom tento pracovník vykonával zárobkovú činnosť, mal uvedený príslušník platné povolenie na pobyt vydané na základe článku 10 nariadenia č. 1612/68.

21 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 10 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1612/68 majú manželka/manžel pracovníka, ktorý je štátnym príslušníkom jedného členského štátu a je zamestnaný na území iného členského štátu, a jeho potomkovia, ak majú menej ako dvadsaťjeden rokov alebo sú závislými osobami, právo usadiť sa v tomto členskom štáte s pracovníkom a to bez ohľadu na svoju štátnu príslušnosť.

22 Okrem iného z piateho odôvodnenia nariadenia č. 1612/68 vyplýva, že jeho cieľom je, aby sa odstránili prekážky mobility pracovníkov, „najmä pokiaľ ide o právo pracovníka, aby ho sprevádzala jeho rodina, a o podmienky integrácie tejto rodiny v hostiteľskej krajine“.

23 Právo na zlúčenie rodiny na základe článku 10 nariadenia č. 1612/68 nepriznáva rodinným príslušníkom migrujúcich pracovníkov žiadne samostatné právo na voľný pohyb, pričom z tohto ustanovenia má prospech skôr migrujúci pracovník, ku ktorého rodine patrí štátny príslušník tretieho štátu (pozri v súvislosti s článkom 11 nariadenia č. 1612/68 rozsudok z 30. marca 2006, Mattern a Cikotic, C-10/05, Zb. s. I-3145, bod 25).

24 Z toho vyplýva, že právo štátneho príslušníka tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom pracovníka Spoločenstva, usadiť sa s týmto pracovníkom možno uplatniť iba v členskom štáte, kde má bydlisko tento pracovník.

25 V rámci nariadenia č. 1612/68 zostávajú účinky povolenia na pobyt vydaného úradmi členského štátu štátnemu príslušníkovi tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom pracovníka Spoločenstva, obmedzené na územie tohto členského štátu.

26 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na prvú otázku písm. a) odpovedať, že v prípade návratu pracovníka Spoločenstva do členského štátu, ktorého má štátnu príslušnosť, neukladá právo Spoločenstva úradom tohto štátu povinnosť priznať štátnemu príslušníkovi tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom tohto pracovníka, právo na vstup a pobyt iba z toho dôvodu, že v hostiteľskom členskom štáte, v ktorom tento pracovník vykonával zárobkovú činnosť, mal uvedený príslušník platné povolenie na pobyt vydané na základe článku 10 nariadenia č. 1612/68.

O druhej otázke a tretej otázke písm. b)

27 Týmito otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či v prípade návratu pracovníka do členského štátu, ktorého má štátnu príslušnosť, po tom, ako vykonával zárobkovú činnosť v inom členskom štáte, má príslušník tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom tohto pracovníka, na základe práva Spoločenstva právo na pobyt v členskom štáte, ktorého má pracovník štátnu príslušnosť, bez toho, aby tam tento pracovník vykonával skutočnú a efektívnu hospodársku činnosť. Vnútroštátny súd sa tiež pýta, či môže mať vplyv na právo na pobyt

príslušníka tretieho štátu skutočnosť, že tento predtým, ako mal pobyt v hostiteľskom členskom štáte, kde pracovník vykonával zárobkovú činnosť, nemal právo na pobyt založené na vnútroštátnom práve členského štátu, ktorého má pracovník štátnu príslušnosť.

28 Najprv treba pripomenúť, že právo štátnych príslušníkov členského štátu mať pobyt na území iného členského štátu bez toho, aby v ňom vykonávali zárobkovú alebo samostatnú zárobkovú činnosť, nie je nepodmienečné. Podľa článku 18 ods. 1 ES sa právo zdržiavať sa na území členských štátov priznáva každému občanovi Únie s výhradou obmedzení a podmienok ustanovených v Zmluve a v opatreniach prijatých na jej vykonanie (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. septembra 2004, Trojani, C-456/02, Zb. s. I-7573, body 31 a 32, ako aj z 19. októbra 2004, Zhu a Chen, C-200/02, Zb. s. I-9925, bod 26).

29 Ako vyplýva z článku 1 ods. 1 prvého pododseku smernice 90/364, v rámci týchto obmedzení a podmienok môžu členské štáty vyžadovať, aby ekonomicky neaktívni občania Únie, ktorí chcú mať pobyt na ich území, mali pre seba a pre svojich rodinných príslušníkov uzavreté nemocenské poistenie voči všetkým rizikám v hostiteľskom členskom štáte a tiež aby mali dostatočné finančné prostriedky zabraňujúce tomu, aby sa v priebehu svojho pobytu stali záťažou pre systém sociálnej pomoci tohto štátu.

30 Právo na pobyt rodinných príslušníkov ekonomicky neaktívneho občana Únie na základe článku 1 ods. 2 smernice 90/364 je spojené s právom na pobyt, ktoré má tento občan Únie podľa práva Spoločenstva.

31 Vo veci samej vzhľadom na to, že pán Eind je holandským štátnym príslušníkom, nemožno mu odmietnuť právo na pobyt na území Holandského kráľovstva a ani ho podmieniť splnením určitých podmienok.

32 Ako totiž zdôraznil generálny advokát v bodoch 101 až 106 svojich návrhov, právo migrujúceho pracovníka vstúpiť a zdržiavať sa na území členského štátu, ktorého má štátnu príslušnosť, po tom, ako vykonával zárobkovú činnosť v inom členskom štáte, je priznané právom Spoločenstva v rozsahu, v akom je nevyhnutné na zabezpečenie potrebného účinku práva na voľný pohyb, ktoré pracovníkom vyplýva z článku 39 ES, ako aj z ustanovení prijatých na vykonanie tohto práva, akými sú ustanovenia nariadenia č. 1612/68. Tento výklad podporuje zavedenie štatútu občana Únie, ktorého poslaním je byť základným štatútom štátnych príslušníkov členských štátov.

33 Holandská a dánska vláda vo svojich písomných pripomienkach tvrdili, že perspektíva nemožnosti žiť po svojom návrate do členského štátu pôvodu naďalej v spoločnej rodinnej domácnosti prípadne vytvorenej v hostiteľskom členskom štáte nie je spôsobilá odradiť štátneho príslušníka Spoločenstva od presunu do posledného uvedeného štátu, aby tam vykonával zárobkovú činnosť. Holandská vláda najmä zdôraznila skutočnosť, že pána Einda nemohla odradiť od výkonu tejto slobody presunu do Spojeného kráľovstva nemožnosť pobytu jeho dcéry s ním po návrate do svojho štátu pôvodu, keďže slečna Eind nemala právo na pobyt v Holandsku už v čase tohto presunu.

34 Tomuto prístupu nemožno vyhovieť.

35 Štátny príslušník členského štátu môže byť odradený od odchodu z členského štátu, ktorého má štátnu príslušnosť, na účely výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu, ak nemá istotu, že sa môže vrátiť do členského štátu pôvodu, a to nezávisle od výkonu ekonomickej činnosti v tomto poslednom uvedenom štáte.

36 Tento odradzujúci účinok by rovnako mala jednoduchá perspektíva nemožnosti pre tohto príslušníka žiť po svojom návrate do členského štátu pôvodu naďalej v spoločnej domácnosti s blízkymi príbuznými, pričom táto domácnosť mohla vzniknúť svadbou alebo zlúčením rodiny v hostiteľskom členskom štáte.

37 Prekážky zlúčenia rodiny sú teda spôsobilé narušiť právo na voľný pohyb, ktoré štátnym príslušníkom členských štátov vyplýva z práva Spoločenstva, keďže návrat pracovníka Spoločenstva do členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, nemožno považovať za čisto vnútornú záležitosť.

38 Vyplýva z toho, že v prípade okolností, akými sú okolnosti vo veci samej, má slečna Eind právo usadiť sa so svojím otcom, pánom Eindom, v Holandsku, a to aj keď tento má postavenie ekonomicky neaktívneho občana.

39 Toto právo podlieha podmienkam určeným v článku 10 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1612/68, ktoré sa uplatnia analogicky.

40 Osoba, ktorá sa nachádza v situácii slečny Eind, tak má toto právo dovtedy, kým má menej ako 21 rokov alebo zostáva osobou závislou od svojho otca.

41 Tento záver nemôže spochybniť skutočnosť, že slečna Eind nemala predtým, ako mala pobyt v hostiteľskom členskom štáte, kde jej otec vykonával zárobkovú činnosť, právo na pobyt založené na vnútroštátnom práve členského štátu, ktorého štátnym príslušníkom je pán Eind.

42 V rozpore s tým, čo tvrdia holandská, dánska a nemecká vláda nemožnosť uplatniť si uvedené právo nemá vplyv na účely priznania práva takému dieťaťu, ktoré je rodinným príslušníkom pracovníka Spoločenstva, na vstup a pobyt v členskom štáte, ktorého je tento štátnym príslušníkom.

43 Po prvé požiadavka takého práva nevyplýva ani explicitne, ani implicitne zo žiadneho ustanovenia práva Spoločenstva týkajúceho sa práva na pobyt v Spoločenstve štátnych príslušníkov tretích štátov, ktorí sú rodinnými príslušníkmi pracovníkov Spoločenstva. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora nemožno sekundárnu právnu úpravu Spoločenstva v oblasti práva na presun a pobyt vykladať reštriktívne (pozri najmä vo vzťahu k nariadeniu č. 1612/68 rozsudky z 13. februára 1985, Diatta, 267/83, Zb. s. 567, body 16 a 17, ako aj zo 17. septembra 2002, Baumbast a R, C-413/99, Zb. s. I-7091, bod 74).

44 Po druhé by bola táka požiadavka v rozpore s cieľom zákonodarcu, ktorý uznal potrebu zabezpečiť ochranu rodinného života štátnych príslušníkov členských štátov, aby boli odstránené prekážky vo výkone základných slobôd zabezpečených Zmluvou (rozsudky z 11. júla 2002, Carpenter, C-60/00, Zb. s. I-6279, bod 38, a z 25. júla 2002, MRAX, C-459/99, Zb. s. I-6591, bod 53).

45 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na druhú a tretiu otázku písm. b) odpovedať tak, že v prípade návratu pracovníka do členského štátu, ktorého má štátnu príslušnosť, po tom, ako vykonával zárobkovú činnosť v inom členskom štáte, má štátny príslušník tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom tohto pracovníka, na základe článku 10 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1612/68, pričom toto ustanovenie sa uplatní analogicky, právo na pobyt v členskom štáte, ktorého má pracovník štátnu príslušnosť, aj keď tam tento pracovník nevykonáva skutočnú a efektívnu hospodársku činnosť. Skutočnosť, že štátny príslušník tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom pracovníka Spoločenstva, predtým, ako mal pobyt v členskom štáte, kde pracovník vykonával zárobkovú činnosť, nemal právo na pobyt založené na

vnútroštátnom práve členského štátu, ktorého má pracovník štátnu príslušnosť, nemá vplyv na účely posúdenia práva na pobyt tohto príslušníka tretieho štátu v poslednom uvedenom členskom štáte.

O prvej otázke písm. b), tretej otázke písm. a) a štvrtej otázke

46 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku písm. a), druhú a tretiu otázku písm. b) nie je potrebné odpovedať na ďalšie otázky položené vnútroštátnym súdom.

O trovách

47 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. V prípade návratu pracovníka Spoločenstva do členského štátu, ktorého má štátnu príslušnosť, neukladá právo Spoločenstva úradom tohto štátu povinnosť priznať štátnemu príslušníkovi tretieho štátu, ktorý je rodinným

príslušníkom tohto pracovníka, právo na vstup a pobyt iba z toho dôvodu, že v hostiteľskom členskom štáte, v ktorom tento pracovník vykonával zárobkovú činnosť, mal uvedený príslušník platné povolenie na pobyt vydané na základe článku 10 nariadenia Rady (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci spoločenstva, zmeneného a doplneného nariadením Rady (EHS) č. 2434/92 z 27. júla 1992.

2. **V prípade návratu pracovníka do členského štátu, ktorého má štátnu príslušnosť, po tom, ako vykonával zárobkovú činnosť v inom členskom štáte, má štátny príslušník tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom tohto pracovníka, na základe článku 10 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1612/68, zmeneného a doplneného nariadením Rady (EHS) č. 2434/92, pričom toto ustanovenie sa uplatní analogicky, právo na pobyt v členskom štáte, ktorého má pracovník štátnu príslušnosť, aj keď tam tento pracovník nevykonáva skutočnú a efektívnu hospodársku činnosť. Skutočnosť, že štátny príslušník tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom pracovníka Spoločenstva, predtým, ako mal pobyt v členskom štáte, kde pracovník vykonával zárobkovú činnosť, nemal právo na pobyt založené na vnútroštátnom práve členského štátu, ktorého má pracovník štátnu príslušnosť, nemá vplyv na účely posúdenia práva na pobyt tohto príslušníka tretieho štátu v poslednom uvedenom členskom štáte.**

Podpisy